



**Česká školní inspekce  
Královéhradecký inspektorát**

# INSPEKČNÍ ZPRÁVA

čj. ČŠIH-973/10-H

**Název kontrolované osoby:** **Základní škola a Mateřská škola,  
Běchary, okres Jičín**

**Sídlo:** Běchary 5, 507 32 Kopidlno  
**IČO:** 75016869  
**Identifikátor:** 600092178  
**Právní forma:** příspěvková organizace  
**Zastoupená:** Mgr. Janou Vávrovou  
**Zřizovatel:** Obec Běchary  
**Místo inspekční činnosti:** Základní škola a mateřská škola  
**Termín inspekční činnosti:** 8. – 10. listopad 2010

## Předmět inspekční činnosti

Inspekční činnost podle § 174 odst. 2 písm. a) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále školský zákon), pro účely získávání a analyzování informací o vzdělávání dětí, žáků a studentů, o činnosti školy, sledování a hodnocení efektivnosti vzdělávací soustavy.

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného mateřskou školou a základní školou podle § 174 odst. 2 písm. b) školského zákona, zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle příslušných školních vzdělávacích programů.

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného mateřskou školou a základní školou podle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona, zjišťování a hodnocení naplnění školních vzdělávacích programů a jejich souladu s právními předpisy a rámcovými vzdělávacími programy.

Hodnocení souladu učebních dokumentů s právními předpisy podle § 185 odst. 1 školského zákona.

Získání a analyzování informací o využívání finančních prostředků státního rozpočtu poskytovaných škole podle ustanovení § 163 školského zákona na realizaci pokusných ověřování a rozvojových programů.

## Aktuální stav školy

Základní škola a Mateřská škola, Běchary, okres Jičín (škola) vykonává činnost základní školy (ZŠ) s cílovou kapacitou 30 žáků, mateřské školy (MŠ) s cílovou kapacitou 30 dětí, školní družiny (ŠD) s cílovou kapacitou 20 žáků a školní jídelny (ŠJ) s cílovou kapacitou 120 stravovaných osob na základě zápisu do rejstříku škol a školských zařízení. Statutárním orgánem právnické osoby je po pověření zřizovatelem ředitelka školy (dále i ředitelka). ZŠ se nachází společně s MŠ, ŠD a ŠJ v jedné budově na adrese Běchary 5, 507 32 Kopidlno. Školu navštěvují děti a žáci převážně z Běchar a blízkého okolí.

Vzdělávání žáků v základní škole s neúplnými ročníky je organizované v jedné třídě. V letošním školním roce se zde učí v 1. až 5. ročníku 16 žáků, ve druhém ročníku není žádný žák. Jsou vzdělávány podle Školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání „Každý něco umí“ včetně přílohy upravující vzdělávání žáků s lehkým mentálním postižením (ŠVP ZV). V 5. ročníku se žáci učí podle dobíhajících vzdělávacích programů Základní škola a Zvláštní škola. Činnost školní družiny (ŠD) organizované v jednom oddělení vychází ze Školního vzdělávacího programu pro školní družinu. Výše úplaty za ŠD byla stanovena na částku 70 Kč měsíčně. Počet žáků školy v posledních letech mírně klesá. Do 6. ročníku žáci odcházejí převážně do ZŠ Kopidlno.

Ke dni inspekční činnosti bylo do jedné věkově heterogenní třídy MŠ zapsáno 22 dětí ve věku od tří do šesti let. Pro předškolní vzdělávání je platným dokumentem Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání s motivačním názvem „Každý něco umí“ (ŠVP PV). Provoz v MŠ je zajištěný od 6:15 do 15:30 hodin. Výše úplaty za předškolní vzdělávání byla stanovena na částku 120 Kč měsíčně.

Informace o Základní škole a Mateřské škole, Běchary, okres Jičín lze získat na webových stránkách <http://www.zsbechary.cz>.

## Hodnocení hlavních výsledků vzdělávání ve vztahu k ŠVP

ZŠ provádí **systemové hodnocení celkových výsledků vzdělávání a systematické hodnocení individuálních výsledků vzdělávání žáků**. Ve svém ŠVP ZV vymezila očekávané výstupy, míra jejich dosažení je předmětem cíleného hodnocení. To je zachyceno zejména ve vlastním hodnocení školy, které obsahuje SWOT analýzu, podklady jsou čerpány i z výročních zpráv školy. Nástrojem pro hodnocení žáků je klasifikační řád, který je součástí školního řádu. Využíváno je jak klasické známkování, tak slovní hodnocení. S pravidly klasifikace jsou rodiče seznámeni a jsou součástí ŠVP ZV.

Ze sledované výuky a předložených písemných prací žáků je zřejmé, že jsou hodnoceni pravidelně. Učitelky respektují osobnosti žáků, hodnocení je nediskriminující a vyjadřuje míru úspěšnosti jednotlivců. Ve všech sledovaných hodinách se objevilo hodnocení motivační, které bylo účinné zejména u žáků se slabším prospěchem. Známkou byly hodnoceny písemné i ústní vědomosti a dovednosti žáků. V minulém školním roce všichni žáci prospěli, z toho tři s vyznamenáním. Jeden žák byl klasifikován sníženým stupněm z chování. Úroveň dosažených výstupů jednotlivých ročníků škola zjišťuje zadáváním písemných prací. Výsledky vzdělávání žáků jsou sledovány na čtvrtletních

jednáních pedagogické rady a konzultovány při každodenní spolupráci učitelek. Žáci, kteří ze školy odešli, příležitostně sdělují učitelkám informace o svých výsledcích. S učivem většinou nemají problémy, jsou samostatní, ale některým činí problém zvykat si na větší kolektiv.

Žáci školy se v rámci projektů a soutěží zapojují do mnoha aktivit, kde dosahují velmi pěkných výsledků. V minulých letech se účastnili celostátní soutěže dramatických a včelařských kroužků. Úspěchy žáků v projektech a v zájmové činnosti jsou uvedené ve výroční zprávě a na webových stránkách školy.

Účinná **podpora rozvoje funkčních gramotností žáků** byla sledována při hospitační činnosti napříč všemi ročníky a různými předměty. Průběžně byly u žáků rozvíjeny všechny kompetence k učení. Podpora postojů v sociální oblasti přirozeně vyplývala z kontaktu žáků rozdílného věku. Vzájemně se tolerovali, spolupracovali a učitelkami byli vedeni k sebehodnocení. V rámci rozvoje vědomostí a dovedností v čtenářské gramotnosti měli žáci dostatečný prostor pro komunikaci, která prolínala celým vyučovacím procesem. Učitelky na bezprostřední projevy žáků reagovaly, většinou se žáky pracovaly individuálně, práci jim vysvětlovaly nebo usměrňovaly jejich požadavky. Žáci cíleně pracovali s informacemi v odborném textu, byli vedeni k hlasitému a správnému čtení. Samostatné hodiny v 1. ročníku jsou využívány převážně na komunikaci se žáky, sluchovou analýzu a syntézu při výuce čtení, poslech a práci s textem. Výuka je motivována recitací a zpěvem, dbáno je na správnou výslovnost žáků. V rámci názorného vyučování žáci často manipulovali s drobnými pomůckami, v učebnách měli k dispozici zřetelnou oporu. Při matematice učitelka dbala na správnou terminologii, vyžadovala přesnost, umožňovala žákům soutěžit a vedla je k odpovědnosti za svoji práci. Využity byly názorné pomůcky k praktickému nácviku užívání jednotek délky, výukový program pro procvičování zaokrouhlování, nechyběly relaxační chvíle v podobě soutěží a účelových her. V profilaci školy je velká pozornost věnována rozvoji přírodovědných znalostí a dovedností žáků. V této oblasti škola spolupracuje s externím pracovníkem, který formou přednášek a praktických činností žáky zasvěcuje do problematiky včelařství. Při hodině probíhala беседа na dané téma, učitelka ji vhodně doplňovala a vedla po pedagogické stránce. Získané zkušenosti a dovednosti žáci uplatňovali při práci s názornými pomůckami. Ve sledované hodině se připravovali na reprezentaci v odborné soutěži. Podle svého zájmu mohou dále pracovat ve včelařském kroužku. Ve výuce některých hodin byla efektivně využívána výpočetní technika. Žáci samostatně pracovali s výukovými programy, vyhledávali informace, plnili úkoly dle zadání. Tyto dovednosti jsou u žáků rozvíjeny už od 1. ročníku. Též byla žákům předvedena prezentace za využití audiovizuální techniky, včetně interaktivní tabule a dataprojektoru. Při vyučování je dbáno na dodržování pravidel bezpečnosti, na zdravý životní styl žáků, je zaveden pitný režim. Učitelky často využívají relaxační zónu s kobercem, kde realizují drobné činnosti zaměřené na opakování a procvičování učiva, rozhovory se žáky a hodnocení práce.

Učitelky **v mateřské škole vyhodnocují individuální a skupinové výsledky vzdělávání dětí.** Vedou pedagogické záznamy o dětech, které tvoří podklad ke sledování dosahované úrovně osvojování si základů klíčových kompetencí a pokroků ve vzdělávání po celou dobu jejich docházky do MŠ. Pravidelně zpracovávají hodnocení integrovaných bloků, stanovují závěry pro další práci v třídních vzdělávacích programech. Uplatňovaný způsob pedagogického hodnocení je funkční, s dílčími poznatky učitelky dále pracují. Učitelky volily převážně motivační formy hodnocení dětí, rezervy byly ještě shledány ve vedení dětí k sebehodnocení a sebereflexi.

Učitelky v MŠ v průběhu inspekčních hospitací smysluplně usměrňovaly vzdělávací nabídku, jejím prostřednictvím rozvíjely u dětí vědomosti, dovednosti a postoje důležité pro **podporu funkčních gramotností**. Utvářely u dětí elementární základy klíčových kompetencí, zejména k učení, komunikaci, základy sociálních kompetencí. Děti prokazovaly dobré znalosti o okolním světě, odpovídajícím způsobem se orientovaly v systému pravidel i v prostředí MŠ. Většinou dokázaly bezprostředně o nových poznatcích mezi sebou a s učitelkou komunikovat a některé z nich vyžadovaly doplňující informace. Menší rezervy byly v diferenciaci zadávaných úkolů s ohledem na věkové a individuální možnosti dětí. Vedení školy zatím nevytvořilo podmínky pro počáteční seznamování a práci dětí s informacemi prostřednictvím počítačové techniky a dětem volně dosažitelné naučné literatury. Společenská pravidla a zdvořilostní návyky děti většinou zvládaly, v běžných situacích je převážně uplatňovaly, na pokyn učitelky reagovaly s respektem. Některé starší děti byly již schopné vyhodnotit nové souvislosti a změnit následně své rozhodnutí. Vnitřní klima školy pozitivně ovlivňovalo kvalitu předškolního vzdělávání. V průběhu inspekčních hospitací bylo ze spontánních reakcí dětí zřejmé, že se v MŠ cítí spokojené a mají k pracovníkům školy vytvořené přátelské vztahy.

## **Hodnocení předpokladů školy podle požadavků školského zákona**

Škola zabezpečuje **rovný přístup k předškolnímu a základnímu vzdělávání**. Odpovídajícím způsobem zveřejňuje informace o své vzdělávací nabídce a postupu přijímání k předškolnímu a základnímu vzdělávání a vytváří tak rovné podmínky pro všechny uchazeče. K tomu využívá především vlastní webové stránky, úřední desky okolních obcí, plakáty, místní rozhlas a regionální tisk. Termíny zápisů dětí do mateřské školy a do prvních tříd jsou vždy včas zveřejněny. Rozhodnutí ředitelky školy o přijetí k předškolnímu a základnímu vzdělávání, o přestupech žáků a o odkladu povinné školní docházky byla vydána v souladu s právním předpisem. V posledních třech letech byly všechny žádosti rodičů o přijetí dítěte k předškolnímu vzdělávání vyřizovány kladně, proto kritéria pro přijímání dětí k předškolnímu vzdělávání ředitelka školy zatím nevytvářela. Písemné i elektronické údaje v matrice školy jsou vedeny předepsaným způsobem. V tomto školním roce navštěvuje ZŠ šest žáků s lehkým mentálním postižením, kteří jsou vzděláváni podle příslušných vzdělávacích programů. Na základě doporučení školského poradenského zařízení je s nimi pracováno dle jejich individuálních potřeb. V MŠ nemá žádné dítě speciální vzdělávací potřeby, pro jedno dítě s odloženou školní docházkou učitelky vytvářejí individuální vzdělávací plán.

**Vzdělávací nabídka ŠVP ZV** odpovídá podmínkám, za kterých byla škola zařazena do školského rejstříku. Vzdělávání je orientováno na poznání přírodních zákonitostí se zaměřením na včelařství. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání „Každý něco umí“ platný od 1. 9. 2007 ředitelka školy převzala po bývalé ředitelce školy. Dokument částečně přetvořila, doplnila na základě doporučení České školní inspekce a nově vypracovala přílohu upravující vzdělávání žáků s lehkým mentálním postižením. Po těchto úpravách vydala třetí verzi tohoto dokumentu, který je veřejnosti přístupný ve škole. Disponibilní časové dotace byly věnovány zejména vzdělávacím oblastem Jazyk a jazyková komunikace, Matematika a její aplikace a Člověk a jeho svět se zaměřením na včelařství. Průřezová témata jsou vyučována formou krátkodobých i dlouhodobých projektů v průběhu celé školní docházky žáků. Škola vytváří pozitivní klima pro naplnění cílů ŠVP ZV.

Před zahájením inspekční činnosti ve škole byla Českou školní inspekcí provedena komparativní analýza **Školního vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání**. Po dopracování některých chybějících údajů je ŠVP PV plně v souladu se zásadami uvedenými v Rámcovém vzdělávacím programu pro předškolní vzdělávání, čj. 2 405/2004-22. Dokument je přehledný, na jeho zpracování a inovaci se podílela především ředitelka školy.

**Ředitelka školy** splňuje předpoklady pro výkon této funkce. Řízením školy byla zřizovatelem pověřena, a to s platností od 1. 9. 2009 do doby vyhlášení konkurzního řízení, které nebylo dosud zřizovatelem vyhlášeno. V souvislosti s tímto dlouhodobě trvajícím stavem nebyla dosud provedena změna údajů v rejstříku škol a školských zařízení, a stále je proto v tomto dokumentu uvedena jako statutární orgán právnické osoby původní ředitelka, která však již déle než rok pracuje ve funkci ředitelky v jiné škole. Tato skutečnost představuje také některá omezení pro vedení školy a právní platnost rozhodovacích kompetencí současné ředitelky. Přestože má ředitelka školy krátkodobou zkušenost z působení v řídicí funkci, daří se jí vytvářet lepší materiální a personální podmínky pro předškolní a základní vzdělávání a rovněž úspěšně zabezpečila postupný přechod na výuku podle ŠVP ZV. Plní povinnosti vyplývající ze školského zákona a má zpracované směrnice a předpisy, kterými podporuje řádný chod organizace. Ředitelka školy postupně odstranila některé dílčí nedostatky zjištěné Českou školní inspekcí v uplynulém období. Povinná dokumentace byla v průběhu inspekční činnosti upravena. Školní matrika je vedená formou evidenčních listů, některé z požadovaných údajů v nich byly rovněž doplněny. Vlastní hodnocení a výroční zpráva jsou vyhotoveny stručně a přehledně. Kontrolní činnost provádí ředitelka školy podle aktuální potřeby, z hospitační činnosti v MŠ předložila záznamy. Vzhledem k velikosti školy ředitelka školy nedelegovala žádné pravomoci na další pracovníce v ZŠ ani v MŠ. Veškerá problematika je řešena společně v malém kolektivu pedagogických pracovníků při jejich každodenní spolupráci. Ředitelka školy jako svůj poradní orgán pro celý subjekt využívá pedagogickou radu, kde jsou projednávána důležitá opatření a zásadní dokumenty školy. Ředitelka školy má ujasněnou představu o současných a budoucích potřebách školy a postupně se jí snaží plnit. Zpracovala koncepční záměry školy, které jsou zapracované do školních vzdělávacích programů, a prostřednictvím projektů je plánována jejich postupná realizace v rámci celého subjektu. Úroveň řízení odpovídá velikosti a typu školy.

**Výuka ve škole je personálně zajištěna** čtyřmi pedagogickými pracovníky, z toho vyučují dvě učitelky v ZŠ (včetně ředitelky školy) a dvě v MŠ. Od poslední inspekční činnosti došlo k výrazné obměně ve složení kolektivu pedagogických pracovníků. Ředitelka školy splňuje odbornou kvalifikaci pro výuku v mateřské škole, pro výuku na 1. stupni základní školy a zároveň pro výchovnou činnost ve školní družině. V současné době dokončuje funkční studium řídicích pracovníků. Druhá pedagogická pracovníce v ZŠ je odborně kvalifikovaná pro výchovnou činnost ve školní družině, ale nespĺňuje požadavky pro výuku na 1. stupni ZŠ. Tato skutečnost se v průběhu výuky negativně neprojevila, neboť uplatňuje vědomosti a zkušenosti získané dlouholetou pedagogickou praxí. Provoz ŠD zajišťují dle přesného rozpisu obě vyučující ZŠ. Personální podmínky pro předškolní vzdělávání zabezpečují dvě učitelky, z toho jedna na částečný pracovní úvazek (75%). Jedna z učitelek MŠ vystudovala magisterský studijní program v oboru ukrajinský jazyk a literatura, absolvovala zkoušku z českého jazyka, kvalifikační zkoušku asistent pedagoga, dva obory s pedagogickým zaměřením v rámci programů celoživotního vzdělávání. Druhá učitelka absolvovala střední odbornou školu a program celoživotního vzdělávání v oboru pedagogické studium ke splnění kvalifikačních předpokladů. Personální riziko, které vyplývá z toho, že obě učitelky MŠ a jedna učitelka ZŠ nespĺňují příslušnou kvalifikaci, se ředitelka školy snaží vykompenzovat tím, že jim poskytuje metodickou pomoc. V návaznosti na finanční

a organizační možnosti školy rovněž podporuje účast pedagogických pracovníků na vzdělávacích akcích (DVPP) a jejich zapojení do samostudia. Vzdělávacích akcí se zúčastňují všechny pedagogické pracovníce. Učitelky ZŠ volí semináře především z oblasti logopedické prevence, minimalizace šikany, nových metod a forem vzdělávání. Učitelky v MŠ se více zaměřují na výtvarné dílny, zdravotní problematiku a oblast nápravy řeči.

**Materiální vybavení ZŠ** plně umožňuje realizaci všech vzdělávacích programů. Pro zajištění vzdělávání má škola dostatečné prostory. Kromě kmenové učebny je efektivně využívána i víceúčelová učebna školní družiny. V této místnosti se však v zimním období doposud přitápí klasickými kamny na tuhá paliva. Obě učebny jsou vybaveny novými výškově stavitelným žákovským nábytkem. V kmenové třídě jsou umístěny tři počítačové stanice určené pro žáky a jedna pro pedagogy. Všechny jsou trvale připojeny k internetové síti, v současné době jsou však již zastaralé a nestačí aktuálním potřebám školy. Jsou umístěny na velmi stísněných pracovních plochách, žáci tak nemají dostatečný prostor ke svým činnostem. Tento nedostatek pracovního místa stále přetrvává i přes upozornění ČŠI uvedené v inspekční zprávě z ledna 2007. Ve výuce učitelky nově využívají i interaktivní tabuli, notebook a dataprojektor. Škola nemá vlastní kopírovací zařízení, v případě potřeby musí učitelky kopírovat pracovní materiály v kanceláři obecního úřadu. Místnost ŠD je vybavena televizí s videorekordérem a DVD přehrávačem. Škola má vlastní malou tělocvičnu s potřebným tělocvičným náčiním a nářadím. Ke škole přiléhá prostorná zahrada se dvěma pískovišti a zastaralými kovovými herními prvky. Učebnice a učební pomůcky, kterých má ZŠ dostatek, jsou podle finančních možností školy postupně inovovány.

**Materiální podmínky v MŠ** umožňují realizovat ŠVP PV. Pro svoji činnost MŠ víceúčelově využívá jednu větší místnost jako třídu s hernou, dále má k dispozici pro pobyt dětí stabilní ložnici, menší samostatnou jídelnu, sociální zázemí a šatnu. Třída poskytuje dobré prostorové podmínky, její současné vybavení tvoří převážně starší nábytek. Nově byl zakoupen námětový koutek pro hru, uložení hraček je převážně v dosahu dětí. Třída je přiměřeně vybavena hračkami a výtvarným materiálem, méně mají děti doplňkového materiálu a učebních pomůcek, sportovní nářadí a náčiní učitelky zčásti přenášejí z tělocvičny. Knižní fond MŠ obsahuje především dětské knihy. Odborná pedagogická literatura se zaměřením na předškolní vzdělávání je obnovována minimálně. Ve vnitřní výzdobě převažují výtvarné práce a výrobky dětí. Zaměstnanci MŠ mají k dispozici počítač s připojením na internet v ZŠ, děti k němu přístup nemají. Umístění sociálního zařízení MŠ v mezipatře je problematické a při organizovaných přesunech dětí přes chodbu a schodiště je nutná zvýšená opatrnost a dodržování domluvených bezpečnostních pravidel. Počet tří WC na kapacitu 30 dětí neodpovídá současným hygienickým požadavkům na prostory a provoz zařízení pro výchovu a vzdělávání dětí. MŠ využívá společně se ZŠ tělocvičnu a školní zahradu. Doplnění inventáře MŠ učebními pomůckami a hračkami ředitelka školy plánuje, vyčleněné finanční prostředky využívá efektivně.

Ředitelka školy věnuje stálou pozornost **oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví (BOZ)** dětí a žáků. Ve spolupráci s odborně způsobilou osobou vyhodnocuje zdravotní a bezpečnostní rizika ve škole. S výsledky revizních zpráv a ročních bezpečnostních prověrek zřizovatele seznamuje. Přesto však některé závažné nedostatky, zjištěné již v roce 2006, nebyly doposud odstraněny. Základní pravidla bezpečnosti při vzdělávání a výchově dětí a žáků jsou součástí obou školních řádů (ZŠ, MŠ) a dalších provozních řádů. Děti a žáci jsou s nimi včas a prokazatelně seznamováni, zápisy o konkrétním obsahu těchto poučení jsou vedené v třídních knihách. Drobné formální nedostatky v knize úrazů byly odstraněny již v průběhu inspekční činnosti. Dohled nad žáky o přestávkách byl zajištěn. Ředitelka školy zpracovala minimální preventivní program, který je vhodně realizován. Závažnější sociálně patologické jevy se v současné době ve škole nevyskytují.

**Finanční předpoklady pro řádnou činnost školy** byly posuzovány za období let 2008 až 2010. Hlavním zdrojem byly finanční prostředky poskytnuté ze státního rozpočtu, příspěvek na provoz z rozpočtu zřizovatele, prostředky získané doplňkovou činností a sponzorské dary.

Prostředky přidělené ze státního rozpočtu pokrývaly v průměru 76 % celkových ročních neinvestičních výdajů školy. Byly vynaloženy převážně na pokrytí mzdových nákladů a s nimi související zákonné odvody, na nákup učebnic, učebních pomůcek a na další vzdělávání pedagogických pracovníků.

Ke zlepšení finanční situace školy přispěly účelové neinvestiční dotace ze státního rozpočtu poskytované školám formou rozvojových programů. Na zvýšení nenárokových složek platů pedagogických pracovníků škola obdržela dotace v letech 2008 a 2009, na posílení úrovně odměňování nepedagogických pracovníků a na podporu řešení specifických problémů regionálního školství v roce 2009, na pořízení školního vybavení pro žáky prvního ročníku a na financování asistenta pedagoga pro žáka se zdravotním postižením v roce 2010. Realizace rozvojových programů umožnila ředitelce školy především diferencovaně ocenit pracovní výsledky všech zaměstnanců a motivovat je k dalším aktivitám. Prostředky, které škola obdržela v rámci rozvojových programů, byly použity v souladu s účely jejich poskytnutí.

Příspěvek na provoz zřizovatel poskytoval tak, aby byl zajištěn plynulý chod organizace. Financoval běžnou údržbu, opravy a modernizaci budovy, nákup energií, úhradu poplatků a podle svých možností přispíval i k pokrytí ostatních neinvestičních výdajů, např. pořízení učebních pomůcek. Finanční prostředky, které škola získala z úplaty za poskytování vzdělávání (mateřská škola) a školských služeb (školní družina), byly v letech 2008 a 2009 odváděny do rozpočtu zřizovatele. Pro rok 2010 je plánováno ponechání uvedených prostředků k dispozici škole s tím, že budou využity na pořízení učebních pomůcek a hraček do příslušných učeben.

Za účelem maximálního využití prostor školní jídelny škola provozuje doplňkovou činnost v oblasti stravování cizích osob.

Vedení školy se podařilo získat sponzorské dary, a to především výbornou spoluprací s včelařským svazem, místními spolky, soukromými podnikateli i oslovováním rodičů žáků. Takto získané finanční prostředky byly využity na pořízení chybějících didaktických pomůcek pro mateřskou školu a na podporu zájmových činností žáků základní školy.

Finanční podmínky umožňují postupnou obnovu technického a materiálního vybavení školy. Na zlepšování zejména pracovního prostředí se mimo své pracovní povinnosti podílejí i zaměstnanci školy.

**Organizace vzdělávání a provozu ZŠ** jsou stanoveny v dokumentaci školy. V závislosti na špatné dopravní obsluze začíná vlastní výuka již v 7:30 hodin. V době před vyučováním a po něm mají žáci možnost pobývat ve ŠD. Vyučování organizované v jedné třídě zajišťují obě vyučující, které se v jednotlivých předmětech střídají. Úvodní části hodin jsou většinou společné, dále se pracuje diferencovaně podle ročníků a schopností žáků. Převažuje samostatná práce jednotlivců, někdy pracují ve skupinkách a v přímé práci s vyučující. Na některé hodiny českého jazyka jsou žáci prvního ročníku odděleni a pracují samostatně. Pro tuto výuku je využívána místnost ŠD. Rozvrhy hodin s přestávkami jsou sestaveny s ohledem na zásady správné psychohygieny. Učební plány jsou naplňovány v souladu se vzdělávacími programy. V tomto školním roce mohou žáci navštěvovat pět

zájmových kroužků (pěvecký sbor a flétna, včelařský a výtvarný kroužek, základy vaření a pohybové hry), které vedou učitelky a externí pracovník.

**Rozvoj osobností žáků** je podporován v průběhu celého vyučovacího procesu. Učitelky uplatňovaly rozmanité metody vzdělávání, účinně podporovaly efektivitu práce ve škole s neúplnými ročníky. Tato práce je velice náročná a učitelky se na výuku pečlivě připravují. Sledované hodiny měly logickou strukturu. Jednotlivé činnosti byly vhodně motivovány, jako motivace sloužilo i citlivé hodnocení úspěšnosti a společné hodnocení zveřejněných žákovských prací. Při střídání přímé a nepřímé práce s jednotlivými ročníky se kromě frontální práce vyskytly i hry, soutěže a dramatizace. Žáci střídali statické činnosti v lavicích s činnostmi na koberci a relaxačními aktivitami. Často pracovali samostatně, k tomu byly v některých předmětech využívány počítače. Učivo bylo žákům předáváno přirozeně, zejména formou rozhovoru. Ke vzdělávání přistupovaly učitelky individuálně a bylo zřejmé, že žáci na to jsou zvyklí.

Žáci se ve vyučování zapojují do různých projektů, v rámci volnočasových aktivit jsou jim nabízeny zájmové kroužky, škola pro ně pořádá besedy, kulturní představení, sportovní činnosti, exkurze, vycházky a výlety. Do těchto činností se žáci zapojují se zájmem. Realizaci vzdělávacích programů se daří rozvíjet základy klíčových kompetencí pro celoživotní vzdělávání a naplňovat cíle směřující k osobnostnímu rozvoji žáků.

V průběhu inspekčních hospitací v **MŠ bylo předškolní vzdělávání organizováno** tradiční formou členění denních programů na spontánní a řízené činnosti. Vzdělávací nabídka v průběhu spontánních činností většinou děti zaujala, aktivně se zapojovaly zejména do aktivit s estetickým zaměřením. Metody uplatňované ve spontánních hrách a činnostech podporovaly u dětí tvořivost, přispívaly k jejich vzájemné spolupráci a k respektování domluvených pravidel. Témata rozhovorů podporovala řečové dovednosti a samostatný mluvní projev dětí. Při realizovaných řízených činnostech převažoval frontální způsob práce se všemi dětmi najednou, bez možnosti volby dalšího alternativního výběru a diferenciací dílčích úkolů. Děti měly v těchto situacích méně příležitostí aktivně uplatnit vlastní představu a záměr. V jednom případě, kdy verbální projev učitelky převažoval nad projevy dětí, se jejich pozornost postupně snižovala. Vyšší zájem dětí se projevoval v případě vhodně zvolené motivace a při hudebně-pohybových činnostech. Děti dokázaly soustředěně naslouchat vyprávění učitelky a spontánně reagovaly. Zvládaly odpovídat na otázky učitelky, které se vztahovaly k tématu, jen některé starší děti si již všimaly detailů a dokázaly postřehnout změnu a příčinné souvislosti, např. mezi počasím a přírodními jevy. Volba tématu a pedagogický styl práce učitelek účinně přispívaly k upevňování poznatků dětí zaměřených na bližší poznávání přírody a na její ochranu. Způsob organizace při sebeobsluze a stolování nebyl v některých detailech účelný z hlediska podpory samostatnosti a hygienických návyků dětí. Po upozornění České školní inspekce provedla ihned ředitelka školy ve spolupráci s učitelkami pozitivní změny. Sociální klima bylo založené na vzájemném respektu a příznivě ovlivňovalo kvalitu vzdělávacích výsledků.

V době inspekční činnosti byl **rozvoj osobností dětí podporovaný**. Od učitelek dostávaly děti množství podnětů, jen některým dětem se dařilo s dílčími informacemi dále pracovat, většinou spíše vyčkávaly na předávání poznatků učitelkou v hotové podobě. Některé děti nemají ještě vytvořené základy správných stravovacích návyků a také při sebeobsluze potřebují pomoc. Učitelky se těmto dětem individuálně věnovaly. Průběh a pravidla organizace při hygieně a stravování učitelky přizpůsobovaly daným podmínkám, převážně režimové činnosti organizovaly plynule, bez nadbytečného čekání. Některým dětem dělalo problémy držení štětce a dodržování pracovního postupu při práci s výtvarným materiálem,



všechny děti však pracovaly s chutí a zájmem. Učitelky průběžně působily na rozvoj jemné a hrubé motoriky dětí.

Z inspekčních hospitací vyplývá, že MŠ usiluje o podporu úspěšnosti každého dítěte, snaží se o bezproblémový přechod na vyšší stupeň vzdělávání a vytváří podmínky pro rozvoj osobnosti dítěte ve všech vzdělávacích oblastech.

## **Partnerství**

Ředitelka školy hodnotí spolupráci se zřizovatelem jako dobrou, a to především v oblasti materiální podpory. Dalším partnerem školy je školská rada (ŠR), která schvaluje její strategické dokumenty a vyjadřuje se k nim. V současné době však ŠR nesplňuje některé zákonné normy (špatně stanovený počet zastupujících členů, zasedá pouze jednou ročně). Tyto nedostatky se, na upozornění České školní inspekce, snažil předseda ŠR řešit již v průběhu inspekční činnosti. Zákonným zástupcům dětí a žáků jsou potřebné informace podávány dvakrát ročně na třídních schůzkách a v rámci pevně stanovených či osobně domluvených konzultačních hodin. Škola pořádá pro veřejnost Den otevřených dveří spojený s prodejní výstavou, tvořivé dílny, drakiádu, maškarní karneval a další kulturně společenské a sportovní akce, kterých se rodiče s dětmi a žáky rádi zúčastňují. Ve škole je umístěna i schránka pro rodiče, kterou mohou anonymně využívat k podávání svých návrhů a názorů. Škola dále spolupracuje s pedagogicko psychologickou poradnou, městskou knihovnou, policií, hasičským záchranným sborem, mysliveckým sdružením a svazem včelařů. Všechny tyto partnerské aktivity školy účinně napomáhají jejímu dalšímu rozvoji.

## **Závěry, celkové hodnocení školy**

*Zřizovací listina i údaje povinně zapisované do rejstříku škol a školských zařízení nejsou v souladu se skutečností. Vzhledem k tomu, že dosud neproběhlo konkursní řízení na uvolněné místo ředitelky školy, nebyla provedena změna údajů v rejstříku škol a školských zařízení. Současná ředitelka školy vykonává funkci na základě pověření zřizovatelem na dobu do jmenování nové ředitelky na základě konkurzního řízení. Vedení školy při vzdělávání dětí a žáků postupuje podle právních předpisů a vychází z předepsaných dokumentů.*

*Ředitelka školy informuje o vzdělávací nabídce mateřské školy i základní školy, při přijímání dětí i žáků respektuje zásady rovného přístupu ke vzdělávání. Předepsaným způsobem vede školní matriku.*

*Základní škola v současné době vyučuje i žáky s lehkým mentálním postižením a přijímá účinná opatření pro vytvoření podmínek pro jejich úspěšný rozvoj. Dle potřeby ředitelka školy spolupracuje se specializovanými pedagogickými pracovišti a průběžně sleduje úspěšnost žáků ve vzdělávání.*

*Školní vzdělávací programy pro předškolní a základní vzdělávání zohledňují podmínky školy, personální zajištění školy umožňuje zvládnutí výuky podle všech vzdělávacích programů. Organizace vzdělávání, metody a formy jsou realizovány na odpovídající úrovni.*

*Materiální podmínky jsou vyhovující. Škola zajišťuje jejich průběžnou obnovu a bezpečné prostředí pro vzdělávání a zdravý sociální, psychický i fyzický vývoj dětí a žáků.*

*Žáci školy, a v některých případech i děti, se účastní projektů, přírodovědných soutěží a mnoha sportovních a kulturně společenských aktivit, které pozitivně podporují dosahování jejich klíčových kompetencí. Škola plní cíle vzdělávání v souladu se školským zákonem.*

*Učitelkám MŠ se daří využívat především tradiční metody a formy práce. Obě učitelky při řízených činnostech organizovaly děti převážně frontálním způsobem, do průběhu spontánních aktivit zařazovaly rovněž i skupinové a individuální formy práce. Při souběžné práci obou učitelek MŠ s menšími skupinami dětí byl jejich přístup k individuálním potřebám dětí zřetelně efektivnější.*

*Finanční prostředky přidělené ze státního rozpočtu škola využívá hospodárně a účelně. Efektivním hospodařením s prostředky státního rozpočtu, z rozpočtu zřizovatele a aktivním získáváním dalších finančních zdrojů jsou vytvořeny příznivé podmínky pro realizaci školních vzdělávacích programů a další rozvoj ZŠ.*

*Rozvoj mateřské školy je limitován omezenými finančními prostředky vymezenými na obnovu materiálního vybavení.*

## **Poučení**

*Podle § 174 odst. 13 školského zákona může ředitel školy/školského zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Denisova 1073, 506 01 Jičín.*

*Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a Královéhradeckém inspektorátu České školní inspekce.*

## **Seznam dokladů a materiálů, o které se inspekční zjištění opíralo:**

1. Zřizovací listina Základní a Mateřské školy Běchary, okres Jičín, čj. 1/2002, s účinností od 1. 1. 2003, ze dne 26. 9. 2002
2. Změna zřizovací listiny – dodatek č. 1, s účinností od 1. 9. 2003, ze dne 27. 6. 2003
3. Změna zřizovací listiny – dodatek č. 2, s účinností od 1. 9. 2006, ze dne 18. 7. 2006
4. Rozhodnutí MŠMT o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení, čj. 12 190/2003-21, s účinností od 1. 1. 2003, ze dne 17. 9. 2003
5. Rozhodnutí MŠMT o změně v údajích vedených v rejstříku škol a školských zařízení, čj. 18 308/2006-21, s účinností od 1. 9. 2006, ze dne 1. 9. 2006
6. Rozhodnutí Krajského úřadu Královéhradeckého kraje o změně v údajích vedených v rejstříku škol a školských zařízení, čj. 14649/SM/2006-7, s účinností od 1. 9. 2006, ze dne 17. 7. 2006

7. Rozhodnutí Krajského úřadu Královéhradeckého kraje o změně v údajích vedených v rejstříku škol a školských zařízení, čj. 15427/SM/2007-3, s účinností od 1. 9. 2007, ze dne 9. 10. 2007
8. Rozhodnutí MŠMT o změně v údajích vedených v rejstříku škol a školských zařízení, čj. 6 174/2007-21, s účinností od 1. 9. 2007, ze dne 18. 4. 2007
9. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení ze dne 20. 10. 2010
10. Jmenování ředitelky Základní a Mateřské školy Běchary, čj. 2/2002, vydané obcí Běchary s účinností od 1. 1. 2003, ze dne 29. 10. 2002
11. Žádost o rozvázání pracovního poměru a vzdání se místa ředitelky ke dni 31. 8. 2009, ze dne 27. 7. 2009
12. Pověření řízením Základní školy a Mateřské školy, Běchary, čj. 2/2009, vydané obcí Běchary s účinností od 1. 9. 2009, ze dne 25. 8. 2009
13. Vzdělávací program zvláštní školy čj. 22980/97-22
14. Vzdělávací program Základní škola, čj. 16 847/96-2, se zapracovanými úpravami a doplňky, čj. 25 018/98-22
15. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání „Každý něco umí“ včetně přílohy upravující vzdělávání žáků s lehkým mentálním postižením platný od 1. 9. 2010 (3. verze)
16. Školní vzdělávací program pro školní družinu platný od 1. 9. 2009
17. Doklady o rozhodnutí o přijetí k základnímu vzdělání vydané ve školním roce 2010/2011
18. Výroční zprávy o činnosti školy za školní roky 2007/2008, 2008/2009 a 2009/2010
19. Školní matrika ZŠ vedená v elektronické podobě
20. Rozvrhy hodin platné ve školním roce 2010/2011
21. Organizační řád školy – školní řád ZŠ ze dne 1. 9. 2010
22. Školní řád ZŠ platný od 1. 9. 2009
23. Strategický plán rozvoje na období let 2009 až 2013 ze dne 27. 10. 2009
24. Vlastní hodnocení školy (autoevaluace) za školní rok 2009/2010 ze dne 1. 6. 2009
25. Zápisy z pedagogické rady vedené ve školním roce 2009/2010 a 2010/2011 (ZŠ a MŠ)
26. Kopie dokladů o dosaženém vzdělání pedagogických pracovníků MŠ a ZŠ
27. Plán dalšího vzdělávání pedagogů za školní roky 2009/2010 a 2010/2011
28. Osvědčení o absolvování vzdělávacích akcí pedagogických pracovníků
29. Kniha úrazů ZŠ a MŠ vedená od 3. 10. 2008
30. Protokol o odborné technické kontrole tělocvičného nářadí a náčiní používaného v tělocvičně ZŠ (MŠ) provedené dne 26. 4. 2010
31. Prověрка bezpečnosti a ochrany zdraví při práci ze dne 30. 9. 2010
32. Řád tělocvičny a počítačové učebny
33. Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání s motivačním názvem „Každý něco umí“ platný pro školní rok 2010/2011
34. Doklady o přijímání dětí k předškolnímu vzdělávání ve školním roce 2010/2011
35. Školní matrika MŠ (evidenční listy) vedená ve školním roce 2010/2011
36. Školní řád pro MŠ s platností od 1. 9. 2009
37. Třídní vzdělávací program MŠ platný pro školní rok 2010/2011
38. Rozvrh přímé pedagogické činnosti učitelek MŠ pro školní rok 2010/2011
39. Docházka dětí do MŠ vedená ve školním roce 2010/2011
40. Pověření zákonného zástupce pro předávání dítěte v MŠ, platné ve školním roce 2010/2011
41. Záznamy o dětech v MŠ vedené ve školním roce 2010/2011
42. Pracovní náplně pedagogických pracovníků platné od roku 2003

43. Individuální vzdělávací plán pro jedno dítě s odkladem školní docházky pro školní rok 2010/2011
44. Inspekční zpráva České školní inspekce, čj. ČŠI-74/07-09, ze dne 12. 2. 2007
45. Třídní knihy ZŠ a MŠ vedené ve školním roce 2010/2011
46. Minimální preventivní program pro školní rok 2010/2011
47. Žákovské knížky a deníčky vedené ve školním roce 2010/2011 (vzorek)
48. Zápisy ze schůzí školské rady konaných ve dnech 21. 9. 2010 a 13. 10. 2009
49. Výkaz o základní škole S 3-01 podle stavu k 30. 9. 2010 ze dne 11. 10. 2010
50. Výkaz o mateřské škole S 1-01 podle stavu k 30. 9. 2010 ze dne 5. 10. 2010
51. Výkaz o ředitelství škol R 13-01 podle stavu k 30. 9. 2010 ze dne 23. 9. 2010
52. Výkaz o školní družině – školním klubu podle stavu k 31. 10. 2010 ze dne 27. 10. 2010
53. Výkaz o činnosti zařízení školního stravování podle stavu k 31. 10. 2010 ze dne 4. 11. 2010
54. Čtvrtletní výkazy o zaměstnancích a mzdových prostředcích v regionálním školství Škol (MŠMT) P 1-04 za 1. – 4. čtvrtletí roků 2008 a 2009
55. Úprava rozpočtu přímých výdajů na vzdělávání za roky 2008, 2009 a 2010
56. Výkazy zisku a ztráty za období 12/2008 a 12/2009
57. Finanční vypořádání dotací poskytnutých krajem za roky 2008 a 2009
58. Hlavní účetní kniha za období 1 až 12, účetní roky 2008 a 2009
59. Vnitřní kontrolní systém ze dne 1. 1. 2010

**Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy**

V Jičíně dne 1. prosince 2010

*(razítko)*

Titul, jméno, příjmení, funkce

Mgr. Květa Maňáková, vrchní školní inspektorka

K. Maňáková v. r.

Mgr. Marie Hypšová, vrchní školní inspektorka

Hypšová v. r.

Mgr. Martin Fiala, školní inspektor

Fiala v. r.

Bc. Věra Petrášová, kontrolní pracovnice

Petrášová v. r.

**Datum a podpis ředitele školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy**

V Běcharech dne 9. 12. 2010

*(razítko)*

Titul, jméno, příjmení, funkce

Mgr. Jana Vávrová, ředitelka školy

Vávrová v. r.

## **Připomínky ředitelky školy**

Připomínky nebyly podány.

## **Zpracovala**

V Jičíně dne 1. prosince 2010

Titul, jméno, příjmení, funkce

Mgr. Květa Maňáková, vrchní školní inspektorka

K. Maňáková v. r.

## **Převzala**

V Běcharech dne 9. 12. 2010

Titul, jméno, příjmení, funkce

Mgr. Jana Vávrová, ředitelka školy

Vávrová v. r.